

Blok 9: les 1, 2, 5 (taak 5a), 16, peiltaak week 3

Verhoudingen

Groep 7 blok 1: eigen taken, les 14, les 19

HOOFDDOEL

Deel van een geheel, en vanuit een deel het geheel berekenen.

EXTRA MATERIAAL LES 1

- geleide instructie, verlengde instructie: wisbordje (per kind)
- observatieformulier.pdf

EXTRA MATERIAAL LES 2

- geleide instructie: werkboek, wisbordje (per kind)
- observatieformulier.pdf

Lesdoel

Breuken

- Je leert een deel van een geheel berekenen: $\frac{1}{3}$ deel van 20. (les 3)
- Je leert een deel aflezen van een staafdiagram en een cirkeldiagram. (les 4)

- Je leert een deel van een geheel berekenen: $\frac{3}{4} \times 100$. (les 1)
- Je leert berekenen wat het geheel is, als je een deel weet. (les 2)

- Je herhaalt het berekenen van een deel van een geheel $\frac{3}{4} \times 100$.
- Je herhaalt het berekenen wat het geheel is, als je een deel weet.

groep 6 blok 6 doel 2

Welke som hoort erbij? Hoeveel kost 1 stuk? Gebruik je rekenschrijf.

groep 6 blok 9 doel 1

Hoeveel is het totaal? Gebruik je rekenschrijf.

$\frac{3}{4}$ deel van de bioscoopstoelen is bezet. Dat zijn 20 stoelen. Hoeveel stoelen zijn er in totaal?

stoelen

groep 7 blok 1 doel 3

Hoeveel is het totaal? Gebruik je rekenschrijf.

$\frac{4}{5}$ deel van de bioscoopstoelen is bezet. Dat zijn 40 stoelen. Hoeveel stoelen zijn er in totaal?

stoelen

Hulp

Hoeveel punten zijn gehaald?

$100 : 4 = 25$
 $3 \times 25 = 75$

som: $\frac{3}{4} \times 100 = 75$
antwoord: 75 punten

Hoeveel punten zijn gehaald?

$100 : 4 = 25$
 $3 \times 25 = 75$

som: $\frac{3}{4} \times 100 = 75$
antwoord: 75 punten

Er is $\frac{3}{4}$ deel van de punten gehaald. Dat zijn 60 punten. Hoeveel punten kun je in totaal verdienen?

Hoe reken je?

stap 1: $\frac{3}{4}$ deel = 60
stap 2: $\frac{1}{4}$ deel = 20
stap 3: $\frac{4}{4}$ deel = 80

Voorbeeldsommen uit de basistaak

Welke som hoort erbij? Gebruik je rekenschrijf.

Hoeveel liter zit er in het vat?

som:

antwoord: liter

Hoeveel is het totaal? Laat zien hoe je rekent in je rekenschrijf.

Leonart heeft € 160,- gespaard.

Dat is $\frac{2}{10}$ deel van de prijs van de laptop die hij wil kopen.

Wat kost zijn nieuwe laptop?

Lessen

Onderdeel

Blok 9: les 3, 4, 5 (taak 5b), 16, peiltaak week 3

Verhoudingen

Groep 7 blok 1: eigen taken, les 14, les 19

HOOFDDOEL

Rekenen met gegevens in lijn- en beelddiagrammen.

REKENWOORDENSCHAT

dalen
de horizontale as
de verticale as
stijgen
het beelddiagram

EXTRA MATERIAAL LES 3

- geleide instructie: 7 zelfklevende memoblaadjes, jongens en meisjes een andere kleur
- printbladen bij de les.pdf
- observatieformulier.pdf

EXTRA MATERIAAL LES 4

- observatieformulier.pdf

Lesdoel

Verbanden

- Je leert een stapeldiagram aflezen en gebruiken. (les 6)
- Je leert een lijndiagram aflezen en gebruiken. (les 7)

- Je leert tekenen met lijndiagrammen. (les 3)
- Je leert een beelddiagram aflezen en gebruiken. (les 4)

Je leert staafdiagrammen, cirkeldiagrammen en beelddiagrammen aflezen, maken en gebruiken bij berekeningen.

groep 5 blok 9 doel 3

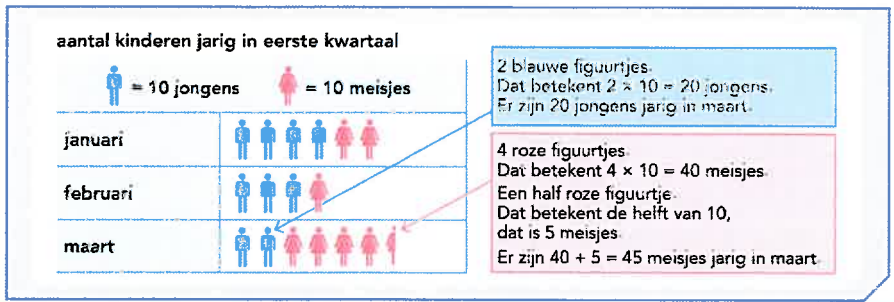
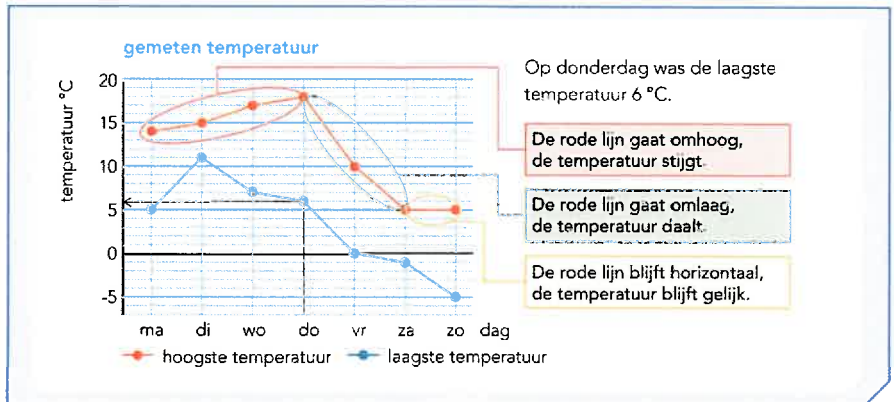
groep 6 blok 9 doel 2

groep 7 blok 7 doel 5

Hulp

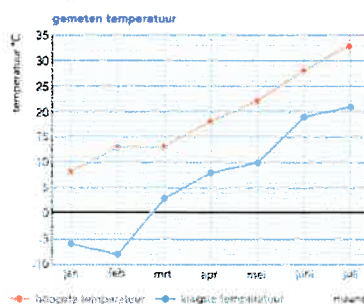
Voorbeeldsommen uit de basistaak

Kijk naar de lijngrafiek.

Hoeveel graden steeg de hoogste temperatuur tussen maart en april?

°C

Calculator interface with buttons for numbers 1-9, 0, and operations.

Hoeveel boeken zijn er in de bibliotheek?

Hoeveel informatieboeken hebben de groepen 1 tot en met 5 samen?

informatieboeken

Hoeveel boeken zijn er in de bibliotheek?

Legend: 100 prentenboeken, 100 leesboeken, 100 informatieboeken

groep	1 en 2	3, 4 en 5	6, 7 en 8
groep 1 en 2	150	0	0
groep 3, 4 en 5	50	350	150
groep 6, 7 en 8	0	450	250

Blok 9: les 6, 7, 10 (taak 10a), 17, peiltaak week 4

Groep 7 blok 1: eigen taken, les 14, les 19

Bewerkingen

HOOFDDOEL

Herhaling: sommen als 3×67 uitrekenen met de basisstrategie splitsen en sommen als 4×69 en 4×35 met handig rekenen.

Om te voorkomen dat kinderen ook bij relatief eenvoudige keersommen kolomsgewijs gaan rekenen, besteden we bij dit doel opnieuw aandacht aan het vermenigvuldigen met hoofdrekenstrategieën. We besteden ook aandacht aan het kiezen tussen hoofdrekenen en kolomsgewijs rekenen. Dit is een onderdeel van getalgevoeligheid. Het is belangrijk voor de rekenontwikkeling van kinderen, maar omdat het lastig te toetsen is, zie je het daar niet terug. Alle kinderen doen mee met dit onderdeel.

We herhalen de basisstrategie splitsen en de variastrategieën rekenen met te veel en halveren en verdubbelen. Voor deze kinderen is het voldoende dat zij de basisstrategie splitsen goed beheersen. Ze oefenen daar verder mee en maken de sommen gewoon met de basisstrategie splitsen.

EXTRA MATERIAAL LES 6

- geleide instructie: werkboek, 4 briefjes van € 50,- en 4 munten van € 1,-, wisbordje (per kind)
- verlengde instructie: speelgoedgeld: 3 briefjes van € 50,-, 4 briefjes van € 20,- en 6 munten van € 1,-, wisbordje (per kind)
- observatieformulier.pdf

EXTRA MATERIAAL LES 7

- geleide instructie: werkboek, wisbordje (per kind)
- observatieformulier.pdf

Lesdoel

Vermenigvuldigen en delen

Je leert sommen als $138 : 3$ uitrekenen met de basisstrategie splitsen en sommen als $147 : 3$ met te veel.

- Je leert sommen als 3×67 uitrekenen met de basisstrategie splitsen en sommen als 4×69 met rekenen met te veel. (les 6)
- Je leert sommen als 4×35 uitrekenen met halveren en verdubbelen. (les 7)

Je leert sommen als 4×231 en 4×536 cijferend uitrekenen, en je begrijpt wat je opschrijft.

groep 6 | blok 8 | doel 4

Reken uit met te veel of met splitsen. Gebruik je rekenschrift.

$138 : 3 = \square$

groep 6 | blok 9 | doel 3

Reken uit. Reken uit met te veel of met splitsen.

$3 \times 67 = \square$

groep 6 | blok 9 | doel 4

Reken uit met cijferen.

4×231

Hulp

S rekenen met te veel ik denk aan geld

som: $3 \times 49 = ?$

hulpsommen: $3 \times 50 = \text{€ } 150,-$
te veel: $3 \times \text{€ } 1,-$

rekenen met te veel: $3 \times 49 = 3 \times 50 - 3 \times 1 = 150 - 3 = 147$

F splitsen

$120 + 21$

$3 \times 47 = 141$

$40 \quad 7$

S rekenen met halveren en verdubbelen

4×35 $(35) \quad (35) \quad (35) \quad (35)$

2×70 $[70] \quad [70]$

halveren en verdubbelen: $4 \times 35 = 2 \times 70 = 140$

Voorbeeldsommen uit de basistaak

1 Welke som hoort erbij? Reken uit met te veel of splitsen in je rekenschrift.

Hoeveel kosten 4 boeken?

som:

antwoord: €

2 Welke som hoort erbij? Reken uit met halveren en verdubbelen of splitsen in je rekenschrift.

Hoeveel kosten 18 broeken?

som:

antwoord: €

Blok 9: les 8, 9, 10 (taak 10b), 17, peiltaak week 4

Bewerkingen

Groep 7 blok 1: eigen taken, les 14, les 19

HOOFDDOEL

Cijferend vermenigvuldigen met sommen als 4×231 en 4×536 (met $1 \times$ en $2 \times$ onthouden).

REKENWOORDENSCHAT

cijferend vermenigvuldigen

De instructie start voor alle kinderen gezamenlijk, maar de kinderen die niet gaan cijferen gaan na het deel over kolomsgewijs rekenen aan de slag met basistaak F. De verlengde instructie richt zich op het cijferend vermenigvuldigen. Eerst met $1 \times$ en daarna met $2 \times$ inwisselen. De verlengde instructie richt zich dus niet op het kolomsgewijs vermenigvuldigen. Wanneer kinderen daar nog problemen mee hebben, kun je aanwijzingen voor hulp vinden in blok 8 doel 2.

EXTRA MATERIAAL LES 8

- geleide instructie en verlengde instructie: 20 briefjes van € 100,-, 20 briefjes van € 10,- en 20 munten van € 1,-, wisbordje (per kind)
- observatieformulier.pdf

EXTRA MATERIAAL LES 9

- instructie en verlengde instructie: (per tweetal) speelgoedgeld: 20 briefjes van € 100,-, 20 briefjes van € 10,- en 20 munten van € 1,-
- verlengde instructie: wisbordje (per kind)
- observatieformulier.pdf

Lesdoel

Vermenigvuldigen en delen

- Je leert sommen als 3×67 uitrekenen met de basistaategie splitsen en sommen als 4×69 met rekenen met te veel. (les 6)
- Je leert sommen als 4×35 uitrekenen met halveren en verubbelen. (les 7)

Je leert sommen als 4×231 en 4×536 cijferend uitrekenen, en je begrijpt wat je opschrijft.

Je leert sommen als 12×64 cijferend uitrekenen, en je begrijpt wat je opschrijft.

groep 6 blok 9 doel 3

Reken uit.
Reken uit met te veel of met splitsen.

$3 \times 67 = \square$

groep 6 blok 9 doel 4

Reken uit met cijferen.

4×231

$$\begin{array}{r} 4 \\ 231 \times \\ \hline \end{array}$$

groep 7 blok 4 doel 1

Reken uit met cijferen.

13×57

$$\begin{array}{r} 13 \\ 57 \times \\ \hline \end{array}$$

Hulp

- $\begin{array}{r} 231 \\ 4 \times \\ \hline 924 \end{array}$
- stap 1: eenheden: $4 \times 1 = 4$
 - stap 2: tientallen: $4 \times 3 = 12 \rightarrow$ inwisselen. 2 opschrijven, 1 honderdje onthouden.
 - stap 3: honderdtallen: $4 \times 2 = 8, 8 + 1 = 9$

F

$$\begin{array}{r} 231 \\ 4 \times \\ \hline 4 \times 200 = 800 \\ 4 \times 30 = 120 \\ 4 \times 1 = 4 \\ \hline 924 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 231 \\ 4 \times \\ \hline 4 \times 1 = 4 \\ 4 \times 30 = 120 \\ 4 \times 200 = 800 \\ \hline 924 \end{array}$$

- $\begin{array}{r} 536 \\ 4 \times \\ \hline 2144 \end{array}$
- stap 1: eenheden: $4 \times 6 = 24 \rightarrow$ inwisselen. 4 opschrijven, 2 tientjes onthouden.
 - stap 2: tientallen: $4 \times 3 = 12, 12 + 2 = 14 \rightarrow$ inwisselen. 4 opschrijven, 1 honderdje onthouden.
 - stap 3: honderdtallen: $4 \times 5 = 20, 20 + 1 = 21$

F

$$\begin{array}{r} 536 \\ 4 \times \\ \hline 4 \times 500 = 2000 \\ 4 \times 30 = 120 \\ 4 \times 6 = 24 \\ \hline 2144 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 536 \\ 4 \times \\ \hline 4 \times 6 = 24 \\ 4 \times 30 = 120 \\ 4 \times 500 = 2000 \\ \hline 2144 \end{array}$$

Voorbeeldsommen uit de basistaak

Reken uit met cijferen.

$4 \times 146 =$

$$\begin{array}{r} \square \\ \hline \end{array} \times$$

Reken uit met cijferen.

Denk aan geld.

$$\begin{array}{r} 319 \\ 7 \\ \hline \end{array} \times$$

Blok 9: les 11, 12, 15, 18

Groep 7 blok 1: eigen taken, les 14, les 19, peiltaak week 1

Meten en meetkunde

HOOFDDOEL

Oppervlakte en omtrek berekenen van figuren met maten in cm en m.

EXTRA MATERIAAL LES 11

- **instructie:** rol afplaktape, met deze tape is 1 m² afgeplakt op de vloer van het lokaal (leerkracht), roosterpapier 1 × 1 cm, liniaal (per kind)
- **verlengde instructie:** roosterpapier 1 × 1 cm (per kind)
- printbladen bij de les.pdf
- observatieformulier.pdf

EXTRA MATERIAAL LES 12

- **verlengde instructie:** roosterpapier van 1 × 1 cm, liniaal (per kind)
- printbladen bij de les.pdf
- observatieformulier.pdf

Lesdoel

Meten

- Je leert de inhoud aflezen en aangeven bij maatbekers en je leert maten omrekenen, liter (l), deciliter (dl), centiliter (cl) en milliliter (ml). (les 11)
- Je leert maten in liter opschrijven met 1, 2 of 3 cijfers achter de komma. (les 12)

groep 6 blok 8 doel 5

Hoeveel is het?

- l
- dl
- cl
- ml

Je leert de omtrek en de oppervlakte berekenen van een figuur met maten in centimeters of meters.

groep 6 blok 9 doel 5

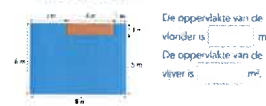
Reken de oppervlakte uit in je rekenschrift. Maak eerst een schets en verdeel het figuur dan in rechthoeken.

Je herhaalt het berekenen van de omtrek en de oppervlakte van een figuur met maten in centimeters of meters.

groep 7 blok 1 doel 5

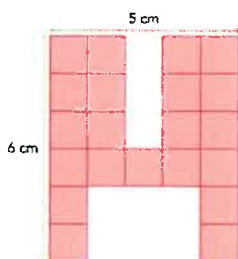
Reken de oppervlakte en omtrek uit in je rekenschrift.

Hulp

De oppervlakte is $3\text{ cm} \times 3\text{ cm} + 1\text{ cm} \times 2\text{ cm} = 11\text{ cm}^2$. Je zegt 11 vierkante centimeter.

Voorbeeldsommen uit de basistaak

Reken de oppervlakte uit in je rekenschrift. Maak eerst een schets en verdeel het figuur dan in rechthoeken.

De oppervlakte is cm².

Reken de oppervlakte van de hele tuin uit. Reken uit in je rekenschrift.

Let goed op de tegels, er zijn nu halven en kwarten.

De oppervlakte van de hele tuin is m².